

have stor Betydning for disse Elever, sætte dem i bedre Rapport til og Forstaaelse af den Verden, de leve i, de Omgivelses, de bevæge sig imellem. Under dette Hensyn var det, at det maatte stille sig for mig, som vistnok ogsaa for Udvalgets øvrige Medlemmer, at der maatte gjøres, hvad der kunde, for at hjælpe denne Methode frem paa den allerbedste Maade. Men naar denne Methode skal komme til sin fuldstændige Udvikling, saa er det ikke nok, at den drives mellem Lærere og Elever, det er ikke nok, at Eleverne lære at udtale sig, men de maa ogsaa, som sagt, lære at læse Talen af Lærernes Mund, og heller ikke det er nok, at de lære at aflæse Talen fra den Enkeltes Mund, de maa komme dertil, at de kunne aflæse Talen i det Hele taaget af deres Omgivelses Mund. Dette kan kun ske, naar de blive satte ud i Bleiehjem og paa den Maade stadig, daglig komme i Berøring med Befolkningen. Dette Princip er fulgt med stort Held ved Anstalten i Fredericia, og det er det, man tilstræber ved den nye Anstalt, som nu er foreslaaet opført i Veile for uegentlige Døvstumme. Jeg skal her indskjede den Bemærkning, at man deler de Døvstumme i tre Hovedklasser. Først er der de uegentlige Døvstumme, det vil sige saadanne, som ikke ere fødte Døvstumme, som fra Fødselen af have haft Hørelsen, men senere enten helt eller maaste dog tilbøds tabe denne, som altsaa maaste fra Børndommen af have en Følelse af Talens Lyd og Talens Betydning og derved have lettere ved at lære at udtrykke sig. Dernæst de egentlige Døvstumme, det er saadanne, som ere fødte døve, og som derfor ikke kjende Spor af Talens Brug. Der er der nu den Mærkværdighed, at skjøndt disse Elever aldrig have hørt et Ord og aldrig have lært at udtrykke et Bogstav, saa er det, dog lyfledes ved Institutet i Fredericia at undervise dem i Talemethoden, saaledes at de lære at udtrykke baade Ord og de forskjellige Bogstaver, og en Prøve, der blev forevist det Underudvalg, der var sendt dertil, var meget interessant. Man saae, hvorledes Børnene kom til Forstaaelse af de Lyde, der kom igjennem Ganen. Forstanderen tog saaledes en lille Pige, der nylig var kommen til Institutet og altsaa ikke var kjendt dermed, lod hende lægge Haanden paa Hans Strube, og lod hende paa den Maade føle Stemmeorganets Rystning. Hun kom derved til at lære, hvorledes de forskjellige Lyde fik deres Udvikling. Paa den Maade lære Børnene ikke alene Vokalerne, men ogsaa Konsonanterne, de vanskelige B- og F-Lyde og den Slags Ting, og det er ligesom stor-

artede Resultater, der opnaas paa den Maade. De større Elever læse tydelig og klart op af en Bog, ganske vist med en anden Betoning, end vi kjende, fordi de jo aldrig have hørt Betoningen i en almindelig Samtale. Saa er der ogsaa andre, egentlige Døvstumme, hvem Stemmehidderne ere helt negtede. Disse have hidtil faaet og ville fremdeles faae deres Undervisning paa det gal. Døvstummeinstitut her i Kjøbenhavn; de undervises, nærmest gennem Fingersproget. Endelig er der de svagt begavede Døvstumme, der fra Fødselen af mangle normale Hørsener; de blive underviste i et Institut i Meiningsgade, der ganske vist paa Grund af Mangel paa Plads i de andre Institutter ogsaa maa optage Andre, der ikke kunne henregnes til de svagbegavede Døvstumme. Til disse tre forskjellige Slags, som igjen dele sig i Klasser, er det, at disse Institutter skulle benyttes. Nu var Udvalget snart klart over at Institutet i Valdersgade, det saakaldte kellerite Institut, vilde blive altfor snevert, det vilde mangle altfor megen Plads til, at det kunde fyldestgjøre de Fordringer, man maatte stille til Institutet, naar det skulde gaa over til at blive et Statsinstitut. Selv om der blev opført en Tilbygning til det, hvad der vistnok vanskeligt lader sig gjøre, vilde det dog ikke være heldigt, og det vilde ogsaa blive altfor dyrt. Men en væsentlig Ting kommer til paa dette Sted, og det er, hvad der ogsaa er blevet fremhævet i Regjeringskommissionens Betænkning, at det vil være vanskeligt paa det Sted at faae gode Bleiehjem, idet Hovedstadsforholdene ikke egne sig for saadanne, og maaste mindst i det Kvartier, hvor Anstalten ligger. En anden Indvending, som ogsaa er bleven gjort af Kommissionen, er den, at man mente, at dette Sted laa for langt fra Søbade. Ved senere Forhandlinger om denne Sag blev Udvalget entigt om at anbefale, at der oprettes et nyt Institut i Provindsjerne, for disse uegentlige Døvstumme, hvor de saa kunne undervises efter Talemethoden. Man delte sig ganske vist senere i Betragtninger over de Steder, hvor de bedste Betingelser fandtes, men det skal jeg ikke i Dieblivet komme ind paa. Et Besøg, som Udvalget aflagde paa det kongelige Døvstummeinstitut paa Østerbro, hvor Undervisningen føres gennem Fingersprog, var ogsaa yderst interessant. Det var interessant paa forskjellig Maade, og jeg tror, at mange Almuefolelærere paa Landet ville have stor Nytte af at se det Maade, hvor paa man gennem Bøger, Skrift og Anstuellesbilleder førte Undervisningen derude, saa letfattelig og interessant, man maatte lige-